

ία τοῦ καιροῦ (τὸ εὐμετάβολον) κοιν. 2) Ἐπὶ καταστάσεων, ἀνωμαλία, ταραχή κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Ἔγινε μία καταστασία κατὰ τὴν Λεβαδείαν καὶ ἔκοψαν τοὺς Τούρκους καὶ καψαν τὰ χωριά τους (Ἀρμον. 2(1901)493). Καὶ ἦταν μεγάλη καταστασία, δοσίματα πολλά, ἄλυσταῖοι πολλοὶ ἐχαράτσωναν τὰ βιλαέτια, ἔπαιρναν χαρατσώματα, τσαρούχια κτλ. Μακεδ. ἐν χειρογράφῳ τοῦ 1802). Ἦδη παρὰ Πολυβ. 14,9,6 ἐν δὲ τῇ Καρχηδόνι μεγάλης καὶ πρότερον ὑπαρχούσης καταστασίας, ἔτι μείζω τότε συνέβαινε γίγνεσθαι τὴν ταραχήν, ὥς ἂν ἐκ δευτέρου τηλικαύτῃ πληγῇ περιπεπτωότων ἦδη.

ἀκατάστατα ἐπίρρ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατάστατος.

Ἄνευ τάξεως, ἀτάκτως, ἀνωμάλως, ταραχῶδως: Ζῆ ἀκατάστατα. Κάνει τὴ δουλειά του ἀκατάστατα.

ἀκατάστατος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἀκατάσταος Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἀκατάστατους βόρ. ἰδιώμ. ἀκατάστατες Σκυρ. ἀκατάστητος Κύπρ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀκατάστατος.

1) Ὁ μὴ ἀκολουθῶν εἰς τὰς πράξεις του τάξιν καὶ τύπον σταθερόν, ἀνώματος, ἄτακτος, ἀστάθμητος, ἀλόγιστος, κατὰ τοὺς παλαιούς ὁ ἔξω τοῦ καθεστηκότος, ὁ ἀλλοπρόσαλλος ἔνθ' ἄν.: Ἀκατάστατος ἄνθρωπος, ἀκατάστατη γυναῖκα-οἰκογένεια κοιν. Μετὰ τὴν δουλ-λειάν του ξέρει νὰ κάμῃ μὲ τὸ σπῆτιν του νὰ διορθώσῃ μὲ τίποτε, ἐν' τέλ-λεια ἀκατάστατος ἄνθρωπος (μὲ = μὴδὲ) Κύπρ. Συνών. ἄνταλος, ἀντίθ. ταχτικός, φρόνιμος. β) Ἐπὶ πραγμάτων, ἀνώματος, ἄτακτος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.): Ἀκατάστατο δωμάτιο-μαγαζί-σπίτι κττ. κοιν. γ) Ἐπὶ καιροῦ, ὁ εὐμετάβολος, ὁ ἀπὸ ψυχροῦ εἰς θερμόν, ἀπὸ ξηροῦ εἰς ὑγρόν, ἀπὸ ἀνεμώδους εἰς εὐδίων μεταβαλλόμενος καὶ τάνάπαλιν κοιν. δ) Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν μένει εἰς ἓνα τόπον, ἀλλὰ συνεχῶς ἀλλάσσει διαμονὴν Κεφαλλ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ. ἄ. ε) Ἐπὶ παιδίου, ἐκεῖνος ὅστις δὲν καταστέκει εἰς ἓν μέρος, ὁ διαρκῶς κινούμενος Ἦπ. ς) Ἐπὶ τοῦ γλεύκους, τεταραγμένος, θολός, ἀκατακάθιστος Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Ἀκατάστατος μοῦστος.

II) Ἐπὶ φαγητοῦ, ὁ μὴ καταστάς εἰς τὴν κανονικὴν σύστασιν, ἄωρος ἔτι, ἄκαιρος Κρήτ. Κύπρ.: Ἡ σούπ-πα καὶ τὸ γαχνὴν ἔχουν πολ-λὸ ζουμὴν τῷ ἐκατέβασές τα 'πὸν τὸ λαμπρόν ἀκατάστημα Κύπρ. Τὸ φαεῖ εἶναι ἀκόμη ἀκατάστατο καὶ μὴν τὸ κενώσης Κρήτ. Ἀντίθ. καταστημένος (ἰδ. κατασταίνω). β) Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ νέος ἔτι καὶ ἄπειρος Κύπρ.: Ἐν' ἀκατάστητος ἀκόμη, ἐν' παιδὶκος.

ἀκατάστρεφτος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἀκατάστρεπτος.

Ὁ μὴ κατεστραμμένος, ὁ μὴ παθὼν μεγάλην βλάβην, ὁ μὴ ἀφανισθείς.

ἀκατάταχτος ἐπίθ. Θήρ. ἀκατάταγος Κρήτ. ἀκατάταος Κῶς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀκάταος Σίφν. ἀκατήταγος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἀκατάτακτος. Τὸ ἀκάταος ἐκ τοῦ ἀκατάταγος ἀποβληθείσης κατ' ἀνομ. τῆς συλλαβῆς τα καὶ ἀναβιβασθέντος τοῦ τόνου.

1) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ κανόνα, ἀνήσυχος, ἄτακτος ἔνθ' ἄν.: Ἀκατάταγος ἄνθρωπος. Ἀκατάταγο παιδί Κρήτ. Τ' ἀκατάταον, εἶναι μοῦ 'καμεν! Κῶς. 2) Ἀκατα-

στάλακτος, ἀκατακάθιστος, θολός ἔτι Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Κρασί ἀκατάταο (ἐπὶ γλεύκους μήπω καταστάντος οἴνου).

β) Μεταφ. συγκεχυμένος Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἀκατάταος εἶν' ὁ νοῦς του, μὰ θὰ κατατάξῃ. 3) Ἐπὶ τοῦ πηλοῦ τῆς ἀγγειοπλαστικῆς, ὁ μὴ καλῶς ζυμωμένος Σίφν.: Ἀκατάταη εἶναι ἡ λάσπη. 4) Ὁ μὴ καταστάς εἰς θέσιν ὥστε κανονικῶς νὰ λειτουργῇ, νὰ ἐργάζεται κττ. Κρήτ.: Μύλος ἀκατάταγος. Βόδι ἀκατάταγο.

ἀκατάφταστος ἐπίθ. ἀμαρτ. ἀκατάφταγος Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀκατάφταος Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταφταστός <καταφτάνω.

1) Αὐτὸς ποῦ δὲν καταφθάνεται, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν δύναται τις νὰ ἱκανοποιήσῃ, πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν ἐπαρκεῖ Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀκατάφταγος ἄνθρωπος εἶσι, πιδάκι μ'! (ἀνοικονόμητος, δὲν ἤμπορῶ νὰ ἐπαρκέσω εἰς τὰς ἀξιώσεις σου!) Ἀκατάφταγον ἀπὸν νηρὸ εἶνι τοῦ καλαμπόχ' (ὅταν τὸ ὕδωρ δὲν εἶναι ἐπαρκὲς διὰ τὸ πότισμά του). β) Ὁ πολλὰ καὶ ταχέως ἐσθίων, πολυφάγος ἔνθ' ἄν. 2) Ὁ ταχὺς εἰς τὴν ἐργασίαν, ὁ ταχέως διεξάγων τὸ ἔργον του Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. ἀπρόφταστος, ἀσύφταστος.

ἀκαταχώνιστος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. καταχώνιστος <καταχωνιάζω.

Ὁ μὴ καταχωνιασμένος, ὁ μὴ κρυβεῖς εἰς βαθὺ καὶ ἀπόκρυφον μέρος.

***ἀκατάχωστος** ἐπίθ. ἀκάχουτε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *καταχωστός <καταχώνω, παρ' ὁ καὶ ἀκάχουχου.

Ὁ μὴ καταχωθεῖς, ὁ μὴ ταφείς, ἄταφος: Νε ἀφήκαι τρεῖρ ἡμέρε ἀκάχουτε τς' ἐσαπρξᾶττε (τὸν ἀφησαν τρεῖς ἡμέρας ἄταφον καὶ ἐσάπη).

ἀκατέβαστα ἐπίρρ. ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατέβαστος.

Ἀκατέβαστα, ὁ ἰδ.

ἀκατέβαστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) ἀκατήβαστος Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἄ.) Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κατεβαστός <κατεβάζω.

1) Ὁ μὴ καταβιβασθείς Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) κ. ἄ.: Ἀκατήβαστα εἶν' τοῦ καραβί' τὰ παννία Κερασ. Τραπ. 2) Ὁ μὴ καταβάς Εὐβ. (Κονίστρ.) κ. ἄ.: Εἶναι ἀκατήβαστος 'ς τὸν κάμπο Κονίστρ.

ἀκατέβαστα ἐπίρρ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. κ. ἄ.) ἀκατήβαστα Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἄ.) Σύμ. ἀκατάβαστα Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκατέβαστος.

1) Ἐπὶ πωλήσεως, ἄνευ ἐκπτώσεως τιμῆς, ἐπὶ ὥρι-σμένῳ τιμήματι ἔνθ' ἄν.: Ζητάει χίλιες δραχμὲς ἀκατέβαστα κοιν. Πουλᾷ ἀκατήβαστα Σύμ. Δύο δραχμὲς ἢ ὁκὰ τὰ κοντιὰ ἀκατέβαστα Ἄνδρ. κ. ἄ. 2) Ἄνευ ὑπερβολῆς, κατ' ἐλάχιστον ὄριον Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀκατέβαστα εἰκονο' οὐκάδ'ς καλαμπόχ' θὰ κάμ' τοῦ χουράφ'.

